

Nagyváradai Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Lupescu asszony emlékiratainak közlését kezdte meg tegnap a Viitorul

A Viitorul vasárnapi száma az első oldalon feltűnést keltő formában megkezdi Lupescu asszony, (Carol volt trónörökös barátnéja) emlékiratainak kivonatos közlését. A Viitorul iakszimiliában, féloldali terjedelemben reprodukálja az amerikai lap egész oldalát, amelyben Lupescu asszony emlékiratai megjelentek. Carol és Lupescu asszony fényképein kívül látható ezen a iakszimilién Lupescu asszony eredeti kéziratának fénykép-reprodukciója is.

Ez a klisé — írja a Viitorul — annak az amerikai lapnak első oldalát tünteti fel, amelyben Lupescu Elena asszony, akit Carol volt herceg benső környezetében „duduia“-nak (nagyasszony) neveznek, közli emlékiratait. Hogy kétség ne férjen az emlékiratok autenticus volta felől, az amerikai lap fakszimiliében adja Lupescu asszony kéziratát is. Ez a kézirat rész a következőket írja:

„Sollebe Carol drágább nekem az életemnél, bármilyen áldozatot meghoznék érte, de most olyan borzalmas intrikák folynak, hogy senki sem tudja, miként vigyázzon rá.”

A Viitorul ezután az emlékiratból ezeket közli azzal a megjegyzéssel, ime miként rajzolja meg önagysága Carolt.

„Carol brüszk és néha tapintatlan. Szavakat nem talál néha és kifejezéseiben félénk, Gyorsabban cselekszik, mint

sem érveljen, vagy megbékéljen a dolgokkal.”

A Viitorulban közölt részletek Carol házasságáról, szerelméről szólnak. Külön foglalkozik a memoár Mária királynéval. Végül azt írja Lupescu asszony, hogy napról-napra

erősebb az az elhatározás, hogy Carolt sohasem hagyja el. „A mi egyesülésünk szerelemből fakadt”.

A Viitorul ezzel a megjegyzéssel fejezi be az emlékiratok közlését: „A román közvélemény ítéljen, vajon az emlékiratok szolgálatot tettek-e Carolnak. A „duduia” még azt is megengedi magának, hogy Mária királynéről olyan tónusban beszéljen, mint az egyenlő az egyenlővel. A Viitorul az emlékiratok közlésének folytatását igéri.

Levél Craciun kulturtanácsos urhoz Adyról, aki ma ötven éve született

(November 22.)

Ady Endre ma ötven éve született. Az érmindszenti komposzessor elsőszülött fia belépett az idők végtelenségébe s életkorát nem lehet hideg évszámokkal mérni. Ady Endre átvirradt álmainak égi tartományába, s ki volna megmondhatója, mennyi csillagokra fénylő gondolat halt meg vele, mennyi könny szikladt meg mély Kun-szemében, mennyi forró sírás, termékenyítő eső a megrugdalt emberiség szívére...

Ne lepje meg tisztelt Tanácsos ur, ha ez a nap nyomtalanul, süketen vágat el kusza gondolatai roskadt szegény Várad fölött. Nem, nem, hogy tudnánk mi itt,

őti feledni? Lehetséges volna elfelejteni, hogy a zseni új szűz riminek első fáklyásmenete innen indult, a mi ereszkünk alól indult zengve, sikoltva, sírva a halhatatlanság felé?...

Ady születését, halálát a greenwichi középnapidő számítási rendszerévé tette már a művelt emberiség. Nem lehetetlen tisztelt Tanácsos ur, hogy ezen a böcklini szomorúságú őszi napon, a kalkutai egyetemen mond valaki pár izzó szót a költőről, talán a manchesteri fémmunkások szakszervezetében zokogják el ebben az órában valamelyik fojtó vizióját. Váradon azonban csend van, szívenvágó csend...

De a csend ne tévesszen meg senkit. A csend nem közöny és nem feledékenység. Bizonyos, hogy ami naphoz kötött nem sikerülhetett, hamar jönni fog. Ma csak a szívekben szólnak a harangok, de Ady Endre emlékeztetést hozzá méltó messzeragyogó majestással fogja ünnepelni város, melynek hidjain, tornyain, hársain, az ő meleg pillantása reszketett. Nem öblös, hideg, százszor lejátszott parádéra gondolunk, amelyet manap szinte gyárilag állítanak elő, hogy patológikusan hűvös urak önmagukat ünnepeltesék, Ady Endre szellemének kibékítő szárnyai fogjanak akkor össze egy szívdobbanásban mindnyájunkat. És a Helikon költői verék fel lelkes, ujhíti, ujjongó hallelujás dalukkal bérce Erdélyt, boldog riadalal...

Ez a nap nyilván nagyon közel van, éppen azért fordulunk Ön-höz az emlékezésnek ebben a meghatott órájában igen tisztelt kulturtanácsos ur. Kérésünk egyszerű és tiszta, s nem is lehet akadályos.

Tanácsos ur, művelt ember, tudja, amit nem illik ma már ismételnünk, hogy ki volt Ady Endre. Egyformán szerette ő a megtagadott szenvedő embert és a megtapodott, szenvedő népet, akármilyen fajta volt...

Mikor fogunk már összefogni? Mikor mondunk már egy nagyot? Mi elnyomottak, összetörték, Magyarok és nem-magyarok?

... Tanácsos ur, minden körmonfont magyarázat nélkül megérti és átérzi Ady Endre várad

Miről tárgyalnak Nagyváradon az országos diákgyűlésen?

Politikamentes tárgyalásokat akar a vezetőség

Tudvalevőleg a romániai diákság egyesületei e hó 27-én és 28-án Nagyváradon tartják meg kongresszusukat, amely egyben az első egyetemes nagygyűlése lesz a romániai diákságnak.

A nagygyűlés előkészítésére nemcsak Nagyváradon, hanem az egész országban nagy előkészületeket tesznek, mindenütt gyűléseket tartanak, hogy a kiküldött delegátusokat utasításokkal lássák el a gyűlésen követendő magatartásukat illetően.

A kolozsvári egyetemen teg-

nap tartották meg az előkészítő gyűlést, amelyen megállapították, hogy a keresztény diákok szövetsége a váradon kongresszus elé a következő három pontot terjeszti elő:

1. A diákság szociál-kulturális helyzete.
2. Románellenes külföldi propagandák.
3. A sanyargatott területek problémája.

A második pontnál különösen a Rothermere-akció kivánják szótvenni és hangsúlyozzák, hogy miután a budapesti egyetemi ifjuság

beleavatkozott ebbe a kérdésbe, a román ifjuságnak is hallatnia kell szavát.

A kolozsvári értekezleten megállapították, hogy az ifjuságnak csak egyetlen politikát szabad ismernie és követnie: a megalkuvás nélküli nemzeti politikát, egyébként azonban semmiféle politikai mozgalomhoz nem csatlakozhatik. Épen ezért

A „CHEMAE” név alatt csoportosult diákokat, a kik Maniu hívei, kizárták az egyesület tagjai közül. Cuvantul.)

szempontból való jelentőségét is. Ki tudna róla ma már felderítetlen ujjat mondani? De Ady Endre szuggesztív neve Nagyváradot asszociálja a világban. Ady és Várad történelmi és pszichológiai örökre egybeforr.

Az irodalomtörténet nyilván megállapítja, hogy a szilágysági dzsentri-csemete, a vérében és csontjában kicsit holtáig dacos, nemcsak ur fejlődésére, kibontakozására milyen hatással volt várad barátainak köre. Tagadhatatlan, Ady Endre életét, költészerét, pszichéjét döntően befolyásolta Várad Zsigmond, Somló Bódog, Biró Lajos és ilyen mindent átölelő szellemű barátainak etikája, szociológiája, világszemlélete.

Bizonyos, hogy Ady Endrének szobra lesz Váradon, de másutt is, ahol megütött emberek simák. Egyelőre azonban itt a mi szerény kérésünk.

A Nagyvárad Estilap pár éve indítványt tett, hogy a Színház-utcat díszítsék fel Ady Endre nevével. Legyen a Színház-utcaból Ady Endre utcája. Amint a béke idejében minden tisztelettel kereszteltünk utcát Pável püspökről. Bizonyos, hogy a tanács nemcsak a költő emléket aranyozza meg a hála sugaraival, de magamagát is megdicsőíti a mostanában sűrűn szidott magyar többségű város magisztrátusa, ha feje fölé emeli a halhatatlan szellem glóriáját.

A város tanácsosa, akkor Dzsó Péter kulturszenátor előterjesztésére örömmel magáévá tette az Estilap javaslatát. Elhatározta, hogy utcát nevez el Adyról és a hirt az egész világsajtó mély rokonszenvvel méltányolta. Azonban... azonban... a határozat végrehajtása közbejött események következtében elmaradt.

Tisztelettel kérjük Tanácsos urát: a megakadt folyamatot indítsa el, szerezzen érvényt a határozatnak. Adjon utasítást a jogérvényes döntés végrehajtására.

Igazán nem természetünk az irigység, de meg kell vallani, előre irigyeljük Önt, Tanácsos ur azért a népszerűségért és szimpátiáért, amire a művelt közönség körében, magyarok közt és románok közt méltán tesz szert egyetlen szép mozdulatával.

M. m.

Szigoruan büntetik az álhírek terjesztőit

Arad, november 20. Az aradi államrendőrség közlegei tapasztalták, hogy az utóbbi időben Aradon felelőtlen egyének olyan álhíreket kolportálnak, amelyek alkalmasak arra, hogy a közönség körében nyugtalanságot keltsenek. A rendőrprefektúra az álhíresztelőkkel szemben a legszigorúbban akar eljárni és Filotti Zamfir rendőrprefektus a következőket hozza a közönség tudomására:

A Monitorul Oficial 253. számában megjelent legújabb törvény értelmében, mindazokról,

akikről megállapították, hogy államellenes izgatást követtek el, vagy olyan cselekedetet szándékoznak elkövetni, amelyek veszélyesek lehetnek az államra vagy közrendre, azonnal letartóztatásba helyeztetnek és hat hónaptól öt évig terjedő elzárásra, illetve tízezer lejtől százezer lejtig terjedő pénzbírságra ítéltetnek. Az aradi államrendőrség ezen túl is a legszigorúbban ügyel a rend fenntartására és kimételetlenül jár el azok ellen, akik a törvényeket nem respektálják.

Trockij mellé áll az orosz hadsereg?

Diplomáciai körökből az Estilap bécsi szerkesztősége ma a következő igen érdekes információkat kapta az oroszországi eseményekre vonatkozólag:

— Az európai közvélemény teljesen hamis képet alkot magának az oroszországi khaoszról, amikor azt hiszi, hogy Trockij, Zinoviev, Rakovszkij és a többi, a kommunista pártból kizárt ellenzéki vezetéseket meg akarták dönteni a szovjetek. Ellenkezőleg,

a jelenleg uralmon levő Rykov és Stalin jelentik a mérsékelt irányzatot és Trockijék ép azért mentek ellenzékre, mivel szerintük Rykov és Stalin túl sok concessziót nyujtanak a külföldi tőkének

és az orosz parasztságnak és ezzel elárulták a kommunista dogmákat. Zinoviev egyik legutóbbi beszédében kijelentette, hogy az orosz kommunista párt már nem méltó arra, hogy tagja maradjon a III. Internacionálnak. Stalinnek ezzel szemben azt felelik, hogy öt év előtt, az akkor uralmon volt

Trockij—Zinoviev-szárny radikális elzárkózása a kapitalista államoktól idézte elő a nagy éhínséget, — amely majdnem pusztulásba vitte a szovjetet.

— Az oroszországi erőviszonyok teljesen tisztázatlanok és nagy kérdés, hogy

a hadsereg nem áll-e volt vezére, Trockij mellé és nem segíti-e meglepetésszerű puccsal uralomra a szélsőségeket.

Ha azonban Stalinéknak sikerül végleg leszámolni a radikálisokkal, akkor bizonyára a külföldi kommunista propaganda beszüntetése fog kerülni a sor és nincsen kizárva, hogy Stalinék kompromisszumot fognak létesíteni a II. internacionáléval.

— A legvalószínűbb azonban az, hogy a két kommunista frakció még korántsem elintéztet barca

az orosz szovjet hirtelen bukását fogja előidézni

és így igazuk lesz azoknak, akik külső beavatkozás helyett azt az

álláspontot képviselték, hogy meg kell várni, amíg a kommunizmus beljéről roppan össze.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Hétfő (nov. 21.) este 8 órakor: Borcsa Amerikában, operett újdonság harmadszor, A bérlet. Sorozat szám 24.

Kedd (nov. 22.) este 8 órakor: Borcsa Amerikában, operett újdonság negyedszer, B bérlet. Sorozat szám 25.

Szerda (nov. 23.) este 8 órakor: új betanulással, új szereposztással: Párisi kirakat, operette. C. bérlet. Sorozat szám 26.

Csütörtök (nov. 24.): Román előadás.

Péntek (nov. 25.) este 8 órakor: Fecskefészek, operette újdonság. Kondor Ibolya felléptével. B bérlet. Sorozat szám 27.

Szombat (nov. 26.) délután: Édenkert. Mérsékelt helyárak. Sorozat szám 28.

Szombat este: Fecskefészek, operette újdonság. C. bérlet. Kondor Ibolya felléptével. Sorozat szám 29.

Vasárnap délután fél 3 órai kezdettel, mérsékelt helyárakkal: A Legkisebbik Horváth lány. Sorozat szám 30.

Vasárnap délután fél 6 órai kezdettel: Ügyvéd és a férje. Mérsékelt helyárak. Kaszab Anna felléptével. Sorozat szám 31.

— Borcsa Amerikában óriási sikere. A szombat esti bemutató közönségét valóságos lázba hozta ez a látványos operett. A siker jegyében indult hódító útjára a Borcsa Amerikában s éppen ezért mindenki igyekezzeik jegyét a mai és holnapi előadásra is biztosítani.

— A párisi kirakat reprize. A múlt színházi szezon egyik legjobb operettjét, a Párisi kirakatot tűzte műsorára a színház szerda estére. Ez a bájos operett teljesen új betanulással és új szereposztással kerül előadásra.

Kályhák és kályhatálcák legolcsóbbak RUN vaskereskedőnél

0364-2

Mozgószínházak műsora

Apollo-Filmszínház

Hétfőn
fél 5, 7 és fél 10-kor
Csak felnőtteknek!

Casanova

Rendezte: Alexander Volkoff
Főszerepben: Mosjoukine
Férfi énekszólo

Az előadások pontosan kezdődnek

Kedvezményes és szabadjegyek nem érvényesek

Filmpalace

Sas-palota

Ma 6 és 9 órakor

IV. Henrik

(Az élő álarc)

Pirandello szindarabja

A főszerepben:

Conrad Veidt és
Eszterházy Ágnes
grófnő

Simon Évi színművésznő

prológot mond

Filmpalace Híradó

Heyman-Szinkör

Premier Ma Premier
5, 7 és 9 órakor

Szerелеm és bűnhődés

Főszerepben:

Anna O Nilsson

Jön!

Jön!

A csábító

I-a Asphalt Fedéllemez

az ismert elsőrangú minőségben

legolcsóbb

árakon újra kapható

Rosenberg Izsó

R. T. Oradea

Calea Victoriei 48. sz.

Telefon: 67. 104

Vakmerő betörők garázdálkodtak egy váradai házban szombat este

Kifosztották Haldek Vilmos vendéglős lakását

Szombaton este 9 órakor az utóbbi hónapokban szinte páratlanul álló, vakmerő betörést követtek el Nagyváradon ismeretlen egyének.

A tettesek még idejekorán elmenekültek és most a detektívek egész raja vette üzőbe őket. A betörés színhelyén

csupán a lábnymok maradtak vissza, de a rendőrség szerint ezek az áruló nyomok tökéletesen elegendők ahhoz, hogy hamarosan kézrekerítsék őket.

A szinte amerikai rutinnal véghezvitt betörésről az Estilap munkatársának a következő részleteket sikerült megtudnia:

— Haldek Vilmos főutcai vendéglősnek a Mihály herceg (Gerliczy) utca 4. szám alatt van a privát lakása. Az esti órákban a lakásban többnyire csak Haldek fiatal leánya szokott tartózkodni. Így volt ez szombaton este is. Talán kilenc óra lehetett, amikor a Haldek lány lezárta az előszobaajtóját és csak úgy, ahogyan ott-hon volt, egyszerű háziruhában átszaladt a szüleéhez a szomszédságban lévő vendéglőbe. Alig 20-25 percet tölthetett az étteremben és már szaladt is vissza. A szegény leány majd megdermedt az ijedségtől, amikor lakásuk elé érkezett:

az előszoba és a többi szobák ajtaja tárva-nyitva volt.

A földön szanaszét hevert minden. A szekrények zárja letörve, szinte látszott, hogy a betörők igyekeztek, nem sok idejük lehetett.

Haldek Irén sikoltozására összeszaladt a ház népe, de senki sem tudta a nagy izgalomban, hogy mit is kellene tenni? Végre az egyik lakó — aki leghamarább nyerte vissza higgadtságát — rendőrért küldött.

A sarkon posztoló rendőr azonnal értesítette a főkapitányságot, ahonnan a központi ügyelet tiszt, több detektív kíséretében, hamarosan ki is érkezett.

A detektívek tüzetesen átvizsgálták mindent és megállapították, hogy a betörők, akik legalább hárman lehettek,

alkulcsal nyitották fel az előszoba ajtaját

és így aránylag könnyűszerrel jutottak be a teljesen őrizetlenül álló lakásba. A szekrényeket gyorsan feltörték és amit csak le-

hetett, valószínűleg egy magukkal hozott zsákba gyömöszölték.

A fehéreneműs szekrénybe egy zsebkendőt sem hagytak.

Mindent magukkal vittek. Ugyancsak alaposan megritkították a gabroboz szekrényt is. Haldekék szerint a betörők

200 ezer lej értékű holmit vittek magukkal.

A gyanú Haldekéknek

egyik nemrég elbocsájtott szolgája ellen irányul,

akit azonban a detektívek még mindmostanig sem tudtak állítani.

Meggyilkolták lakásán egy államtitkár özvegyét és szakácsnőjét Bukarest központjában

Pénteken este 9 óra után Bukarestben a város központjában lévő strada Rosetten borzalmas kettős gyilkosság történt Costescu Alexandru volt igazságügyi államtitkár, táblai elnök hetvenéves özvegyét és Schmidt Adél nevű szakácsnőjét ismeretlen rablógyilkosok fejszecsapással megölték.

A gyilkosságot szombaton reggel vette észre egy munkás, aki a házban dolgozott. Mikor a lakásba akart bemenni, az ajtónál vércseppeket látott. Ugyanekkor az udvar végéből segítségkérő kiáltásokat hallott. Behatolt másodmagával a lakásba,

a hol a két nőt vérben találta.

Nemsokára megjelent a rendőrség Nicoleanu tábornok vezetésével.

A bűntény egyedüli tanúja a házban lakó Elena Mladinovic varrónő volt, a ki elmondta a hatóságoknak, hogy egy Joan nevű ember, a ki nemrég jött a házba az ő kezeit összekötözte és aztán behatolt a lakásba

és baltával először a szakácsnőt, aztán Costescunét ütötte le.

Ezalatt neki sikerült a kezeit ki-

Conrad Veidt és
Eszterházy Ágnes
grófnő

játszák Pirandello színdarabjának

IV. Henriknek

a főszerepeit.

Filmpalaceban

szabadítani és egy kis mellékajton kirohant és a házban elbujt. Ott bujt meg egész éjjel és csak reggel mert segélyért kiabálni.

A rendőrség felnyitotta a meggyilkolt özvegy pénzszekrényét, amiben sok ékszerszert és 3 millió lejt találtak. A meggyilkolt államtitkárné leánya szerint

a lakásban még sok ékszerszert és arany volt, a mit úgy látszik, elraboltak.

A tettes még nem került kézre.

A Dimineata azt hiszi, hogy a gyilkos nem volt más, mint Veres Miklós, a híres bandita.

Egy szökött fegyenc meggyilkolt és kirabolt egy erdélyi földbirtokost

— Saját tudósítónktól —

Aranyosgyéres, nov. 20. Aranyosgyéres mellett az országut árkában tegnap borzalmasan összeroncsolt fejfel találta rá Craveanu durgazdag birtokosra. A bevezetett nyomozás megállapította azt, hogy Craveanu a gyéresi állomáson jegyet váltott és ez alkalommal megfigyelték, hogy táskájában hatalmas összegű pénz volt. Rájöttek arra is, hogy míg a vonatot várta, előbb egyedül, majd később egy gyanú külsője egyénnel sétálgatott együtt s valószínűnek tartják, hogy ez az ismeretlen csalta törbe és gyilkolta meg, akitől — miután végzett vele — elszedte úgy a pénzt, mint összes értékeit. Tudni véljük, hogy a gyanú külsője egyén, aki minden valószínű-

ség szerint Craveanu gyilkosa, egy regáti szökött fegyenc, ki nek kézrekerítésére a hatóságok a legszélesebbkörű intézkedéseket fogantatosítottak.

Az elvetemült gyilkos tettét egy bottal követhette el, mely szinte a felismerhetetlenségig roncsolta össze áldozata fejét.

~~~~~
Rohanjon az Apollóba: ma: CASANOVA

BEN HUR

A LEGSZEBB FILM

Berkovitsné

ארט. כשר
vendéglője

N. Iorga (Zöldfa) - 1. 19

megnagyoobbítva

Mérsékelt árak

Olcsó abonemák

3617

Elysee palota
(Katholikus Körben)

Ma 5, 7 és 9 órakor

Az asszony és az ördög

Főszerepben: John Gilbert, Greta Garbo
10 felvonásban.

Mérsékelt emelt helyárak!

Apolló
Apolló

Ma Casanova

MOZI

AZ APOLLÓ FILMSZÍNHÁZ
MŰSORA:

Hétfőn: fél 5, 7 és fél 10 órakor: CASANOVA. Csak felnőtteknek. Kedvezményes jegyek nem érvényesek.

Kedd: fél 5, 7 és fél 10 órakor: CASANOVA. A kedvezményes jegyek nem érvényesek.

Jegyeket előjegyezni a 495-ös telefonnál lehet. Mérsékelttel emelt helyárak.

— Öt ezer ember nézte meg két napon a Casanovát. Az eddigi filmsikerek eltörpülnek a Casanova mellett. A szombati előadásra például a bemutató napján már délben nem lehetett jobb jegyet kapni. Ugyanígy volt a vasárnapi előadásokkal is. Vasárnap nagyon sokan mentek el a pénztártól jegy nélkül és már a hétfői előadásra is elő van jegyezve sok jegy. A filmről pedig nem kell írni, mert annak legjobb reklámja maga a közönség, amely már is szétvitte a nagy siker hírét. Mindenki helyesen teszi, ha a nappali pénztárnál előre megváltja a jegyét, vagy a 495-ös telefonnál előjegyezteti.

A FILMPALACE MŰSORA:

Hétfő: 6 és 9 órakor: „IV. Henrik” (Az élő álarc). Pirandello szindarabja a főszerepben Conrad Veidt és Eszterházy Ágnes grófnő. Simon Évi színművész nő prólógot mond.

Kedd: „IV. Henrik”.

Szerda: „IV. Henrik”.

Csütörtök: „IV. Henrik”.

Jön: „Segítség, megnősültek!”

Heyman szinkör

Hétfő 5, 7 és 9 órakor, Premier: Szérelem és bűnhődés. Főszerepben: Anna Q. Nilsson.

Kedd 5, 7 és 9 órakor: Szérelem és bűnhődés. Anna Q. Nilsson.

Szerda 5, 7 és 9 órakor: Szérelem és bűnhődés. Anna Q. Nilsson.

ELYSÉE PALOTA MŰSORA
(Katholikus Körben.)

Hétfő: Az Asszony és az Ördög. John Gilberttel.

Kedd: Az Asszony és az Ördög. John Gilberttel.

Szerda: Az Asszony és az Ördög. John Gilberttel.

— Az Asszony és az Ördög című film, Sudermann: Egyszer volt... című regénye után készült film, melyet az Elysée mozgószínház nagy siker mellett bemutatott, John Gilbert a főszereplője, ez alkalommal igazán meghódította a közönséget. A legszebb film, ami ebben a szezonban színpadra került. Jön: BEN HUR, a legnagyobb filmsláger.

SPORT

A bíró közbelépése
nagy verekedést háritott el
a Törekvés-Amatőr mérkőzésen

Törekvés—Amatőr 4 : 1 (3 : 0) — Bajnoki

Dermesztő hidegben, alig 100 főnyi közönség előtt tartották meg a Törekvés—Amatőr bajnoki mérkőzést, amelyet a Törekvés alaposan tartalékoló csapata nyert meg a kedvetlen és szintén nem komplett Amatőrrel szemben. A mérkőzés lefolyása már-már a teljes érdektelenségbe fullad, ha az unatkozó játékosok egymás szórakoztatására a labda helyett nem a csontot kezdik rugdalni. Egyik fault a másik után következik, a közönség sorában több ismert uszító hang tüzei a nekihevílt játékosokat,

a bíró sipja pedig szüntelenül működik.

A mérkőzés vége felé a fellázított kedélyek már a delelőjük hágnak és a Törekvés egyik játékos Groh és az Amatőrista Tallmayer között parázs verekedés kezdődik.

Groh néhány kölcsönös boxolás közben belerug Tallmayerbe, aki még nagyobb erővel rug vissza,

mire Groh fájdalomtól vonagló testtel a földre zuhan. A bíró, aki mással volt elfoglalva, a pálya túlsó felén, nem is látta a verekedést. A közönség köréből a jobberzésűek figyelmeztették rá, mert sokan a kínálkozó boxviadal élvezetében annyira elmerültek, hogy szemük, szájuk is elállt.

A földön fekvő Grohba ráadás képpen még egyszer jól belerugnak,

aztán a bíró a két tábor heves oszalkiáltásai közben odaérkezik és közbeveti magát a fellázult ellenfelek közé. Természetesen Gróht és Tallmayert is kiállította, aztán a mérkőzés folyt tovább.

A Törekvés góljait Barátki (2), Szilágyi (2) rúgták, míg az Ama-

Ströck Albit a tegnapi mérkőzésen
súlyos természetű baleset érte

Összeütközött Dénessel és orrcsontját törte

— Budapesti tudósítónk tavrata —

A pesti profiliga tegnapi fordulóján, az Újpest-Kispest mérkőzésen megdöbbentő baleset történt, Ströck Albi, a Váradról tavasszal Pestre került és azóta tüneményes karriert elért kitűnő játékos, a második félidő első percében

oly szerencsétlenül szaladt össze a kispesti Dénessel, hogy orrcsontja összetört.

A szerencsétlenül járt Ströck Albit a mentők a Park-szombatóriumba vitték, ahol ma fogják megoperálni.

Az egyes mérkőzések eredményei a következők:

Ferencváros—III. kerület 6:1 (1:0)

Az FTC tegnap játszotta le utolsó meccsét. Az első félidőt Wenhaus bravuros védece. A má-

tör egyetlen gólja Erdélyitől ered. A Törekvésben Pless és Barátki tűntek ki játékuikkal, míg az Amatőrök legjobb embere Liszt kapus és az agilis Dani.

Kolozsvári eredmények:

Hagibor—Academia 3:1 (2:0).

Bajnoki.

KMSC—Universitatea 3:1 (0:1).

Bajnoki.

Romania—Kac 2:0 (0:0). Bajnoki.

○ Törekvés M. T. E. ping-pong szakosztályt létesített a club helyiségében. Egyesületi (Szent László) tér, egy termet rendezett be a ping-pong kultiválására. Tagdíj férfiaknak 25 lei, nőknek 15 lei.

sodikat a Ferencváros iskolájára jellemzi.

Újpest—Kispest 5:2 (4:1)

Az egész mérkőzés során Újpest fölény, a kispestiek csak ritkán jutnak szóhoz. Ströck balesete a második félidő 11-ik percében történt.

Sabaria—Nemzeti 3:0 (1:0).

Szegeden:

Bástya—Bocskay 1:0 (0:0).

Bécs:

Florisdorf—Admira 3:2 (1:0).

Vienna—Rapid 4:1 (0:1).

Hakoah—Wac 3:1 (2:1).

Sloven—Simmering 2:1 (1:1).

Bélelt keztyű

legolcsóbb

az Old-Englandban

A legújabb divatu
nőikabát szőrmézve

heti 100 Lei
részletfizetés

ellenében kapható a

Wiener Chic

női confection áruházban, Sas-
passage. Gyászruhá 4 óra alatti készület

MEGHÍVÓ. Az alant felsorolt üzlethelyiségekben próbafőzéssel kapcsolatos

kávékóstoló lesz

Minden egyes látogató ingyen kaphat egy csésze jó kávé. Semmiféle vételkényszer. Ezen kávékóstolóhoz, melyet a világhírű cég

Heinrich Franck Jöhne S. A. R. București-Brasov

rendez. Önt ezennel tisztelettel meghívjuk.

November 23-án özv. Grünwald Mórné Calea Victoriei (Kolozsvári)-ut
November 24-én Schwartz Samu Calea Victoriei (Kolozsvári)-ut

Karácsonyi vásár

FARKAS J. LAJOS Bulev. Regele Ferdinand (v. Rákóczi-ut) 1. szám
azelőtt Hegedűs és Farkas

Olcsó árak

szövet, vásznak, barchetek, férfiingek, harisnyákban — Női fehérneműben
gyári lerakat 63

valódi Tretern Wimpasing és amerikai hőcipők

360 leittől kezdve kaphatók:

Reichard Dextő és Fia cégnél

Apollo!
CASANOVÁHOZ

Jegyet 495-ös telefonon
rendelhet

Egy váradi gyereket elűtött a tolató mozdony, de csodálatos módon nem történt semmi baj

Egyenesen a csodával határos, szerencsés végű vasuti baleset történt tegnap kora délután a nagyváradi pályaudvaron. Kontra János 12 éves, Hevesi-telepen lakó kisfiu két óra tájban a vasuti sínekben keresztül igyekezett átmenni, hogy hamarabb érhesse a városba. A kis fiu, aki egy kicsit ügyoithalló, se jobbra, se balra nem nézve, botorkált keresztül a síneken.

Amint a 47-es számú őrház elé érkezett,

ugyanabban a pillanatban ért oda a 321-es tolató mozdony is.

A mozdonyvezető, amint a gyereket a sínek között megpillantotta, szerencsére nem vesztette el lélekjelenlétét és hirtelen ellengőzt adott, hogy lefékezhesse.

A gép oldala ennek dacára elkapta a gyerek kabátját és hatalmas ivben kivágta a pályatestre.

A mozdonyt közben sikerült megállítani. A mozdonyvezető és a fiú rémülten ugrottak le a gépről.

Odarohantak az eszméletlenül fekvő gyerekhez, aki erősen vérzett.

Élesztgetni kezdték és a kisfiu csakhamar magához is tért és alig akarta aztán elhinni, hogy milyen nagy veszedelemben forgott.

A pályaudvari őrszobára vitték be és

öt percen belül már el is engedték,

de előbb megígértették vele, hogy többet nem fog a sínek között csatangolni.

A csábító a legnagyobb

A Casanova sikere igazán óriási!

Legelegánsabb

WIMPASSING
hó- és sárcipő

3535-1

Meinl

új termésű **leűi**
szinre, izre
ulolérhetetlenek

Wurst

cégnél, Reg Ferdinand

Nagy tüntetések Olaszországban Jugoszlávia ellen

Bécsből táviratozzák:

A Neue Freie Presse érdekes politikai incidensről ír. a mely élénken világítja meg az Olaszország és Jugoszlávia közötti diplomáciai feszültséget.

Néhány nap előtt Párisban a fegyverszünet megkötésének évfordulóján nagy ünnepségeket tartottak a diadaliv előtti térségen.

Az ünnepségen természetesen résztvettek az összes külföldi követségek vezetői is.

A diplomaták páholyából nézte végig az ünnepséget Marinkavics jugoszláv miniszter is.

Amikor Marinkovics belépett a páholyba,

Manzoni gróf, párisi olasz nagykövet tüntetően elfordult és egy másik diplomátával kezdett beszélgetni.

Az incidens kínos megdöbbenést keltett és Spejakovics párisi jugoszláv követ, hogy az affér élet elvegye, Manzonihoz

lépett és formaszerint be akarta neki mutatni Marinkovicsot, bár az urak már régóta ismerik egymást.

Manzoni gróf erre kissé felémelkedett helyéről,

meghajította magát Marinkovics felé, anélkül, hogy kezet nyújtott volna, vagy csak szót is váltott volna vele.

Az incidenst — diplomáciai körökben élénken pertraktálták.

A tékozló fiu

**90.000 lejű lopott az édesanyja által vezetett hivatal
pénztárából egy 16 éves fiu**

Temesvár, nov. 21.

A kalandos olvasmányok, izgalmas filmek és a könnyelmű barátok végzetes tett elkövetésére birták egy tisztességes temesvári család gyermekét, A. I. 17 éves fiatalembert, özv. A. H. Józsefvárosi postamesternő fiát. Az özvegy asszony, aki a Bem-utcai postát vezeti, már régebben észrevette, hogy fia az utóbbi időben megváltozott, igen sokat tartózkodott állás nélküli kereskedősegedek és különböző gyanús egzisztenciák társaságában; amellet folyton arról álmodozik, hogy tengerész lesz és elmegy világot látni.

Vasárnap délután az urias asszony elment sétálni és midőn hazatért, megrémülve vette észre, hogy az egyik fiókból

eltűnt a postapénztár kulcsa, mellyel a tolvaj kinyitotta a kasszát, ahonnan 90.000 lej összeget kitevő hivatalos pénzt ellopott.

A postamesternő első pillantásra is megállapította, hogy

a tolvaj csak saját fia lehet,

aki tényleg azóta el is tűnt és senki sem tudja, hova ment. Nyilván elutazott Temesvárról, hogy megvalósítsa kalandos terveit.

Az urias asszony nehéz helyzetbe került, hiszen saját fia ellen kellett volna fellépnie, de mert az ellopott pénz a posta tulajdonát képezte, nem térhetett ki az elől, hogy a postaigazgatóságnak is be ne jelentse az esetet, ahol részvételt vették tudomásul a szomorú családi esetet, de egyben kötelezték a postamesternőt, hogy rövid időn belül rokonsága segítségével térítse meg a kárt, amellyért az anyagi felelősség őt terheli. A posta a lopás miatt nem fog kárt szenvedni, mert a postamesternő előkelő, vagyonos rokonsága meg fogja

téríteni a kárt és mert a büncselekmény csak magánindítványra üldözhető, az anya pedig nem akarja börtönbe juttatni könnyelmű fiát, bűnvádi eljárásra sem kerül a sor.

Özvegy A. H. tegnap délután bejelentette fia eltűnését a rendőrségen, amely megtette a szükséges intézkedéseket a rossz utra tért fiu kézrekeri-

tésére. Táviratoztak Constanzába is, hogy a kikötői hatóságok állapítsák meg, nem akar-e ott hajóra szállni. — Valószínű, hogy a meggondolatlan fiut valamelyik idősebb barátja bírta rá, a lopás elkövetésére, aki vele együtt távozott el Temesvárról. — A rendőrség ebben az irányban is megindította a nyomozást.

Nagy botrány Vilmos excsászár hugának esküvőjén

Titokban akarták megtartani, de leleplezték

Berlinből táviratozzák:

Az egész német közvélemény élénken foglalkozik Viktória hercegnőnek, Vilmos excsászár nővérének esküvőjével, aki tudvalegleg Zúbkoff Sándor orosz emigránshoz ment feleségül. Az esküvőt a német nép nagy ellenszenvvel fogadta és

már megelőzőleg halomszárra kapta a fenyegető leveleket, amelyben figyelmeztették, hogy tegyen le szándékáról

és ne menjen nőül vőlegényéhez, aki ellen a többek között az a kifogás is merült fel,

hogy abban az időben, amikor nem volt állása, egy varrónővel tartatta el magát.

A menyasszony 1866-ban született és

sokkal idősebb, mint a vőlegény.

Victoria hercegnő sokat panaszkodott az inzultusok miatt, amelyek őt menyasszonykodásának ideje alatt érték. Végre is tegnapra tüzték ki az esküvőt, amelyet a legnagyobb titokban akartak megtartani. A polgári esküvőre a wiesbadeni anyakönyv épü-

letének hátsó ajtaján minden fel-tűnés nélkül polgári ruhában mentek fel,

azonban már több ezer ember várta őket az ajtóban és hangos gyalázkodó szavakkal tüntettek ellenük.

Még nagyobb volt a botrány a wiesbadeni görög keleti templom előtt, ahol az egyházi esküvő folyt le.

minthogy az exhercegnő vőlegénye kedvéért görögkeleti vallásra

tért át. Semmiféle hozzátartozó rokon vagy ismerős nem volt ugyan jelen, de annál több tüntető és bámészkodó jelent meg, akik elől az egyházi szertartás befejeztével valósággal el kellett menekülniük.

A csábító a legszebb

Mosjoukine ma az Apollóban játszik.

**Harisnák, kezűgök
forrása
SZENSZKI MIKLÓS**
divatruháza Sas-passáge

A VÉGZETES KASTÉLY

— A Nagyváradi Estilap regénye —

(33)

IRTA: MABEL WAGNALLS

A tűzhely mellett, melyen meg-látszott, hogy még sohasem használták, tűzelőfa és tűzszerszám volt a földön. A csupasz padlót néhány értékes szőnyeg borította s ez volt az egyetlen dolog, ami valamiféle otthonosságra emlékeztetett ezen a helyen.

Az egész berendezést újnyi vastag porréteg takarta s a szoba a maga egészében olyan rideg és kelletlen aggyasztán benyomását keltette, aki nem szívesen látja, hogy megzavarják. Egyébként ajtónak sehol sem volt nyoma.

Éppen, mikor Romain eljutott ehhez a felfedezéshez, a fal egyik borító-fatáblája kinyitott és rajta Lemoyne lépett be egy csésze vízzel a kezében.

— Hála Istennek! Esméleltre tért végre! — kiáltotta a hű szolga örömteli meglepetéssel. — Már nagyon aggódtam önért.

— Hol vagyunk, — kérdezte Romain fáradt hangon.

Lemoyne vállalt vont.

— Ne kérdezzon most... egyelőre fontosabb dolgunk van.

Lemoyne még régebben, katonakorában némi gyakorlatra tett szert a sebek ápolásában. A falon át most megint eltávozott, de nyomban vissza is tért s egy csomag vásznat hozott magával, melyet csikokra szaggatott. Óvatosan lefejtette a gróf tricót-ját, aztán hozzálátott, hogy helyreigazítsa az eltört lábat.

A szerencsétlen gróf ezalatt persze sokkal jobban szenvedett, semhogy kíváncsiságra lett volna kedve. S bár Lemoyne-nak egyáltalában nem volt orvosi gyakorlata, feladatát óvatosan és ügyesen végezte el.

Most aztán véget ért a kinszenvedés, Lemoyne a tört csontot gondosan bekötözte s a természet gyógyító erejére bízta.

A lovászmester odament a tűzhelyhez, tüzet szított, aztán meg egyre szó nélkül vizet öntött abba a vaskondérba, mely láncan függött a tűzhely fölött.

De Vrienek eltört ugyan a lába, de a bátorsága nem tört meg, amint ezt nyomban be is bizonyította, mikor így szólt:

— A szent sir nevében — kiáltott türelmetlenül. — Most már megelégedtem ezt a néma komédiát. Ne hidd, hogy annyira elgyöngültem, hogy nem tudok beszélgetni. Hol vagyunk tulajdonképpen? Milyen házhoz tartozik ez a furcsa hely?

— A Bellevuenek egy titkos szobája ez — hangzott a felelet. Lemoyne úgy látszik most már megnyugodott és valami nagy megkönnyebbülést érzett, hogy vakmerő ifjú urát mind e kalandok után biztos menedékhelyen tudta.

— És miképen jöttünk ide? — kérdezte mohón Romain.

Lemoyne előbb kihívó lassúsággal vizsgálta meg a vaskondért s csak aztán adta meg a kívánt feleletet:

— A hátamon hoztam ide — mondotta egyszerűen — s a márkiné mutatta az utat. Nem kis munka volt, mondhatom önnek. Szakadékok mellett jártunk, mélységek felett mentünk, falakon bujtunk keresztül, aztán meg földalatti folyosókon, lépcsőn föl, lépcsőn le. Végül is ide jutottunk.

— Azt akarom ezzel mondani, hogy egy toronyban, vagy talán a föld alatt vagyunk.

— Az igazat megvallva, kedves grófom, eddig még magam sem értettem meg ezt a sok tekervényes kijárást és bejárást. Csak azt tudom, hogy ez itt titkos szoba, amelyet a király számára készítettek, hogy esetleg, politikai válságok idején, menedéket találjon benne. A marquise és a király kivételével csak mi ketten vagyunk, akik tudunk róla.

— A király! — Romain félig felemelkedett fekvőhelyén, de nagy nyögéssel nyomban vissza is esett.

— Ne ijedjen meg — nyugtatta meg Lemoyne. — A marquise azt mondta nekem, hogy a királynak soha sincs alkalma rá, hogy ide jöhessen, ha pedig egyszer mégis meg akarná tenni, akkor kétségkívül a márkinét kéri meg vezetőjéül, mivel nagyon nehéz s különös dolog bejutni ebbe a szobába, a király pedig már bizonyára elfelejtette a szükséges fogásokat.

Lemoyne elhalgatott, hogy vizsgálva szemmel bepillantson a kondérba, melyben hatalmas levegőbuborékok iparkodtak mindenáron a víz felszínére, csak azért, hogy rövid küzködés után szétpattanjának.

BEN HUR

a filmek királya
Elysee-palotában

Szerelm és bűnhődés

Anna Q. Nillson
Heyman Szinkör

Major

lényképészeti műlme
(APOLLÓ-PALOTA)
művészi felvételek! Méréselt árak!

Wallerstein

butorok
egyszerű és művészi kivitelben

3644-1

Mi ujság?

Ma és mindennap

Asszony és az ördög

John Gilbert—Greta Garbo

Mosjoukine ma az Apollóban játszik.

Nov.
21
Hétfő

Heyman szinkörben

Szerelm és bűnhődés

Anna Q. Nillson

BORCSA AMERIKÁBAN

Emőd Tamás nagysikerű daljátékát szombaton zsúfolt ház előtt mutatta be a színház. A darab, amely Fedák Sári részére készült, nem tévesztett Váradon sem hatást, ahol a darab kitűnő előadással jutott érvényre. — A rendezés az adottságok mellett kitűnő volt és az előadás is elsőrendű. Fedák szerepét Barna Sári játszotta bájosan, grációzan, és nagy sikerrel. — Jó volt Baradlay László, Kornai Sándor és a többiek is. Ismét nagy sikert aratott táncával Székely Klári.

Segítség! Megnőslők!

* Rendkívüli közgyűlést tart a városi tanács. Nagyváradi város tanácsa, mához egy hétre, hétfőn délután 5 órakor rendkívüli közgyűlést tart, néhány sürgős javaslat elintézése ügyében. Dr. Egyri Gergely polgármester a rendkívüli közgyűlés összehívásával kapcsolatosan munkatársunknak, az Estilap számára a következőket mondotta:

— A rendkívüli közgyűlést azért hívtam egybe, mert az állandó választmánynak néhány igen fontos határozatát kell jóváhagyni. A tárgysorozaton első sorban is nyugdíjas tisztviselők részére megszavazott, de ki nem utalt drágasági pótlék előteremtésének az ügye szerepel. Ugyancsak foglalkozni fog a tanács a viz- és csatornázási üzem új alapszabályával, amelyet az állandó választmány a közelmúlt napokban tárgyalt le. Tekintettel arra, hogy az év vége rohamosan közeledik és a büdzse összeállítása roppant fontos, megtettük az intézkedéseket, hogy úgy az üzemek, valamint az egyes ügyszállyok is a leggyorsabban állítsák össze a bevételi és kiadási tételeket, hogy az állandó választmány azt letárgyalhassa és nyomban a közgyűlés elé terjeszthessük.

Mosjoukine ma az Apollóban játszik.

Segítség! Megnőslők!

BEN HUR

mindenkinek tetszik

Nov.
21

Apolló: Casanova

* A lakók szövetségének választmányi ülésén három tag jelent meg. Szombat estére volt összehívva a nagyváradi lakók szövetségének választmányi ülése. Kinos meglepetést keltett hogy az ülésen csak három tag jelent meg és így határozatképtelen volt. Mindössze annyit tudtak megbeszélni, hogy november 27-én nagygyűlést hívnak össze, amely iránt valószínűleg nagyobb érdeklődést fognak tanusítani az indolens váradlakók.

A CASANOVA mindenkinek tetszik!

Segítség! Megnőslők!

A Casanova sikere igazán óriási!

A csábító a szenzációk szenzációja

A CASANOVA mindenkinek tetszik!

Mosjoukine ma az Apollóban játszik.

* Az expresszvonat elgázolt egy utasokkal telt autobusszt. Ámsterdamból táviratozzák: Niemvegennél tegnap borzalmas vasuti szerencsétlenség történt. Egy vasuti átjárónál egy expresszvonat pozdorjává zúzott egy arra haladó autobusszt, amely vasárnapi kirándulókval volt zsúfolásig telve. Az utasok valamennyien súlyosan megsebesültek. Kettő közülük azonnal meghalt.

Segítség! Megnőslők!

A csábító a filmek filme

A CASANOVA mindenkinek tetszik!

Mosjoukine ma az Apollóban játszik.

Szerelm és bűnhődés

mindenki nézze meg

A Casanova sikere igazán óriási!

Dohnányi Ernő jubiláris hangversenye

A zeneművészet iránti minden hódolatát viszi el 30-án este a nagyvárad közönség Dohnányi jubiláris hangversenyére. Ma, amikor az egész világ ünnepli Dohnányi harmincéves zeneszerzői jubileumát, Nagyvárad sem maradhat nő-gőtte a nagy ünnepségnek. — Jegyek az ünnepi estre a Hegedűs Hirlapirodában kaphatók.

Zürichi nyitás BUKARESTI 320.—

BERLIN	12375—
NEW-YORK	518 45
MILANO	2820—
BUDAPEST	9082 50
PRAGA	1537—
BECS	7312 50
PARIS	2038—

Váradí árfolyamok

Pengő 28.45, cseh korona 481 fél, dinár 2.90, schilling 22.95, márka 38.75, francia frank 6.38, svájci frank 31.32 fél, lira 8.90, dollár 162, fon 792.

A CASANOVA mindenkinek tetszik!

* Értesítjük tagjainkat, hogy a sakk játékok ismét megkezdődnek a Royal alsó termeiben. Felkérjük tehát játékosainkat, hogy szerda este teljes számban jelenjenek meg, hogy egyúttal függő ügyeinket is megvitathassuk Sakk vezetőség.

A CASANOVA mindenkinek tetszik!

A Casanova sikere igazán óriási!

x Grósz Arthur hó és sárcipő javítás, Str. N. Vulcan 14.
x Hétfőn délután az Elite-kávéházban 6—8 óráig a 86-os katonazenekar sétatangversenyt rendez.

A Casanova sikere igazán óriási!

Szerelm és bűnhődés

Az amerikaiak legkedveltebb és legbájosabb színésznője, Anna O. Nilsson és a legszimpatikusabb megjelenésű új férfi star, H. Hordon játszik a főszerepeket a Heyman Szinkör mai műsorán. A szerelmért való önfeláldozásnak rengeteg fázisán keresztül látjuk bebizonyítotttnak, hogy ez az érzés igazán a legszentebb és a leglektüzdhetetlenebb. A Szerelm és bűnhődés 5, 7 és 9 órákor kerül színpadra olcsó helyekkel.

Sötét színből
bármely világos
színre fest a
KRISTÁLY

Piața Unirii (Szt-László-tér) 16.

3092-3

A lakók riadója

Az a vétke indolencia, amelylyel a nagyvárad lakók saját soruk iránt viselkednek, már több, mint egyszerű hanyagság, már valószínűs bűn. Ime, a lakók szövevényének szombat esti értekezletét nem tudták megtartani, mert a tagok nem jelentek meg házirozképes számban. Ugy látszik, a szegény, elgyötört és a bizonytalanság szeszélyétől agyonfárasztott nagyvárad pártjok nem is tudják, voltaképpen miről van szó? Nem látják be, hogy a lakások felszabadítása igenis nagyon komolyan fenyeget és senkire sem számíthatnak, csak a saját erejükre. Háztulajdonosok a dolog természeténél fogva, sokkal kevesebben vannak, mint lakók. De hasonlíthatatlanul mozgékonyabbak, szervezettebbek és harciasabbak. Az ő egyesületük egyetlen alkalmat sem mulaszt el, hogy demonstráljon, hogy követeléseit hangoztassa, hogy a kormány figyelmét magára vonja.

A bérlők, sajnos, mély és lethargikus álomban alusznak. Atvergődtek valahogy a november elsejét és most mindent a véletlenre, a sorsra bízunk. A napi kenyérgondjai kimerítik munkajerejük, érdeklődésük és aktivitásuk végső energiáit. Előttük, ebben a pillanatban fontosabbnak látszik, hogy mit fognak enni holnap, mint az a probléma, hogy hol találnak fedezet május másodikán.

Csakis így érthető meg a lakók indolenciája, de még így sem menthető. Helyrehozhatatlan és súlyos mulasztást követnek el, ha most, míg nem késő, nem vesznek részt az érdeklükben indított mozgalmakban. Elfelejtkeznek arról, hogy a törvény, mely az ő lakoltatásukat jogosnak minősíti, még életben van és semmi jel sem mutat arra, hogy a kormánynak szándékában áll enyhíteni, vagy megváltoztatni. Egyetlen nyilatkozattal sem céloztak még erre s a bukaresti lakásbérlők vezetőinek sem sikerült mostanáig kedvező felvilágosítás vagy információkat kicsikarni az illetékes köröktől. A kormány más gondokkal van most elfoglalva, nem ér rá a lakók panaszával törődni. Különösen akkor, amikor a lakók rem is panaszkodnak. Felülről a pártjok tértelensége azt a látszatot kelti, hogy Romániában nincs is komoly mozgalom a lakbérlet törvény ellen, maguk a lakók sem

sürgetik a törvényhozás beavatkozását. Hiszen még csak a gyűlésre sem mennek el, még csak a nagyon erőltet és szintelen akcióktól is távol tartják magukat.

És ez a látszat a legnagyobb veszedelmet jelenti. Mert a házigazdák álláspontját igazolja az egész vonalon. Hogyan számíthatnak a lakók megértésre akkor, ha ők maguk sem törődnek saját ügyeikkel?

Ne tessék azt mondani, hogy

Új kezekbe kerül és alapítókét emeli a Nagyváradí Hitelbank

A Nagyváradí Estilap nemrégiben közölte már, hogy a Nagyváradí Hitelbank, a város egyik legrégebbi és legjelentékenyebb pénzintézete reorganizálás előtt áll. A fokozott igényekhez képest új alapokra kívánták fektetni az intézetet és a város gazdasági életének jelentékeny tényezőit nyerték meg az intézet vezetésére. A tárgyalások teljes eredménnyel végeztek és a végleges megállapodás az érdekeltek között már létre is jött.

Ennek megfelelően az intézet igazgatósága már össze is hívta a rendkívüli közgyűlést 1927 november 28-án déli 12 órára. Ezen a közgyűlésen ki fogják mondani az alapítókének 18 millió leire való felemelését, módosítani fogják az alapszabályokat. A régi igazgatóság és felügyelő-bizottság lemond és helyébe újat választanak.

A Nagyváradí Hitelbank új

egy ilyen váradí gyűlés nem fontos, sőt a gyűlések egyáltalában nem befolyásolják a kormány elhatározását. Éppen az ellenkezője az igaz. Minden legkisebb akció is döntő jelentőségű. Telik az idő. Ebben a lethargikus álomban észre sem vesszük a gondokkal telt és fárasztó napok mulását. Bekövetkezik a május elseje és reánk szakad az újabb nyomorúság. Most fel kell ébredni és cselekedni kell!

igazgatóságába Eichner Sándor, a Laroche és Darvas egyesült erdőipar vezérigazgatója, Boros Jenő, aki évtizedeken át már igazgatósági tagja volt az intézetnek, Korda Kálmán fakereskedő, Kranszthor Miklós fatermelő, Ujvári József szénnyagkereskedő, Reich József szénnyaggyáros, az orth. izr. hitközség elnöke, dr. Grünstein Bernát, dr. Gáspár Gyula és dr. Kádár Elek ügyvédek vesznek részt. Az intézet adminisztratív vezetése továbbra is Grósz Ignác és Kelemen Vilmos ügyvezető igazgatók kezébe marad.

A Nagyváradí Hitelbank átalakulása a város közgazdasági életének egyik legjelentékenyebb eseménye és különösen a mai helyzetben bizonyára nagy mértékben segítségére fog szolgálni a gazdasági élet megszilárdulásának.

Váradí vadászok autóbalesete Bihar és Biharpüspöki között

Vasárnap a késő esti órákban könnyen katasztrófálissá válható autóbaleset történt a biharpüspöki országúton.

A Haggenmacher-sörgyár egyik teherautóján 16 nagyváradí vadász ment ki vasárnap kora reggel a Bihar község alatt levő vadászterületre, ahol késő estig tekintélyes vadmenyiség került területekre. Este a vadászok felpakolták a zsákmányt az autóra és meg is azon foglaltak helyet. Az

autó meglehetősen terhelve indult utnak Várad felé és csendes, szinte lépésben haladt Bihar-püspöki felé, amikor szemben az uton egy közeledő autó reflektorra tűnt fel. A vadászok autójának vezetője, szabály szerint kioltotta a reflektor fényét is így közeledett a másik autóhoz, amelynek sofőrje érthetetlen okból továbbra is vakító fénnel világított maga elé.

Néhány pillanat múlva a két autóbussz találkozott és a vakító fényben

a sörgyári autó összefutott a két személyszállító autóbusszal.

Mindkét autó súlyosan megrongálódott, a vadászok zsákmánya szanaszét szóródott a sáros országúton, az utasok közül, azonban senki sem sebesült meg, mert a sörgyári autót csaknem álló helyzetben érte a karambol.

Néhány perccel később Bota főigazgató vadásztársasága érkezett autón a karambol színhelyére és turnusokban szállította be a vadászokat Nagyváradra.

Peter Iuliant nevezték ki a váradí kerület adminisztratív vezérinspektorává

A belügyminisztérium az ország területét közigazgatási szempontból tíz kerületre osztotta be és minden egyes kerület élére egy volt prefektus, vagy közigazgatási vezérfelügyelőt nevezett ki.

Egy ilyen közigazgatási kerület székhelye lett Nagyvá-

rad is, amelynek hatáskörébe Biharmegyén kívül még Arad, Temes-Torontál, Krassó és Szörénymegyék tartoznak.

A kerület élére a belügyminiszter Peter Iulian volt prefektust nevezte ki, akinek helyettese Gh. Butoi vezérinspektor lesz.

Az Oradeai Izr. Szentegylet, Chewra-Kadischa kérelme

Már az év vége felé közeledünk és sajnálattal kell megállapítanunk, hogy az 1927. évre kivetett tagdíjak és kiírt tagdíjhátralékok még alig egyharmadrésze lett eddig pénztárunkba betévezve. — Ugyanilyen sajnálatos közönyt tapasztalunk hivatásunk másnemű — a Szentegylettel szemben fennálló kötelezettségeik körül is.

Az Izr. Szentegylet 2 évszázados főnállása óta soha energikus eszközökhöz nem nyúlt künnlevőségeinek behajtása végett s ezt ezután is el akarjuk kerülni, de hogyan teljesítse a vezetőség a reá háruló kötelezettségeket, ha hivatásunk minden támogatást megvonnak intézményeinktől és adósaink nem fizetnek.

Jól tudjuk, hogy a súlyos pénzügyi sorvasztól az egész városunk egész gazdasági életére, de ez elsősorban azokat sújtja, akiknek semmi kifizető erejük nincs a küzdelemre. Kórházunk állandóan 40—50 százalék szegény, fizetni képtelen beteget ápol. Az Aggok-háza fenntartásához való hozzájárulás már régen elégtelen. A fizetetlen temetések száma 70 százalékra rug. Ingyenes gyógyszer és készpénzsegély-osztályunk a végkimerülésig van igénybe véve.

Segélykiáltásunk soha indokoltabb nem volt, mint most. Mindezeknél fogva kérve-kérjük t. hivatásunkat, hogy a Szentegylettel szemben vállalt kötelezettségeiknek tegyenek eleget. Fizessék meg még ez év végéig okvetlenül tagdíj és egyéb tartozásaikat, mert erre bármilyen súlyos krízis közepezt is kell, hogy teljék, bár a Gemilah Cheszed gyakorlása legszentebb kötelessége minden zsidónak.

Leitner Lázár s. k., az Izr. Szentegylet elnöke, Spitz Zsigmond s. k., az Izr. Szentegylet titkára.

Bármilyen foglalkozású urak, hölgyek pénzt kereshetnek. Címeket a kiadóba „Kereset” jelleggel.

100.000 Leit kap

On vagy a családja

1300 Leiért

ha életét biztosítja az

Európa Biztosító Intézetnél

Erdélyi igazgatóság:

ORADEA, Iosif Vulcan (Nagy Sándor)-utca 4.

Üzletszerzők felvételnek. 72

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

APOLLÓBAN többször látott urinót kérem írjon „Abel” jelleg alatt, hogy hol láthatom. 427

MARVANY! Köszönöm, drágám. Megfogsz győződni, hogy egyszerűen lehetetlen. Legfeljebb vasárnap délutánra. Türelmetlenül és biztosra várom a másikat. Nagyon érdekel. 430

Nem veszté el függőjét, ha biztosító-zárat szerezte fel reá

URÁN-nál 6—1

Nic. Iorga (Zöldfa)-utca 8. szám

LAKÁS

ELKÖLTÖZŐ magánháztulajdonostól bérbevennék 4, 5, 6 szobás lakást, magas bérért a város központjában. Ajánlatot „Kár eladni olcsón” jellegre a Hegedüs hírlapirodába. 292

BUTOROZOTT szobát KERESSEK különbejáratu csinosat, IZRAELITA magános UTAZÓNAK. Iroda, Pável-utca 5. 434

ALKALMAZÁS

PÉNZTÁRHOZ vagy bármilyen irodai alkalmazást keres idősebb hivatalnok. Cím: Hegedüs hírlapirodába kér. 275

VARRODABA tanulólánynak ajánlkozom kosztál. Andrei Muresanu (Szigligeti) utca 11. Kovácsné. 432

INTELLIGENTES Deutsches Fräulein mit Jahreszeugnisse sucht Stelle zu 1—2 Kinder Briefe erbeten Deutsche Kraft. Im Hegedüs hírlapiroda. 433

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ egészen új complete modern jávorfa hálószoza butor. Értekezhetni Apponyinnál, Ferdinánd király (Rákóczi) ut 20. Telefon 953. 425

ELADÓ használt férfi télikabát, perzsa gallérral, (kis sovány alakra). Cím Hegedüs hírlapirodában. 402

OLCSÓ Wertheim szekrényt vagy tűzmentes vasszekrényt keresek. Cím a kiadóban. 428

Művész perzsaszőnyegek szövött gobelinek, valódi külföldi fonalak, minták, szövőkellékek, szőnyegjavítás, tisztítás, állandó tanfolyamok

Schulhofer Emilné

Orienszővművészeti iskola

Ep. Ciorogariu (Uri)-utca 14.

Premontrei gimn. Telefon: 296.

OKTATÁS

FRANCIA és német nyelvvorak adok. Cím a kiadóban. 422

KÜLÖNFÉLÉK

KÖZPONTBAN levő nagy utcai irodahelyiséghez társat keresek. Érdeklődők adják le címüket „Csöndes” jellegre a Hegedüs hírlapirodába. 208

IRODAHELYISÉG a város legforgalmasabb központján, Royal kávéház tözsomszedságában azonnal kiadó. Cím a Hegedüs hírlapirodában. 207

KERESEK likörgyárnak alkalmas helyiséget. Cím a kiadóban. 431

FAHORDAST, szőnyegverést olcsón vállalom. Samu, Aurél Vlăicu (Vámház) utca 3. II. emelet jobbra. 429

Hirdetmény. Nagy raktár miatt eladunk **olcsó bútorokat**. I. oszt. cser-hasáb a 395 lei, I. o. búkkhasáb a 390 lei, I. o. cser- és tölgy hasáb a 385 lei, I. o. vegyes cserdorong hasáb a 380 lei házhoz szállítva. — Ezek az árak csak 30 napig érvényesek.

R. Dusan Bul. Reg. Ferdinand 55. Középső faterp. 79

Legjobb gyártmányú kölnivizek literenként 100

leltől Központi Drougeria.

Kegyelet temetkezési Intézet

Saspassage 16

Fest, tisztít, 2 nap alatt

Kalinovcsán a Sas alatt

Mos, 3816 Vasal

Endlizést 3804

olcsón és kifogástalanul elkészítve csakis I. Vulcan (Nagy Sándor)-u. 11. ajtó 5. vállalom

Olcsón, szépen, gyorsan fest, tisztít, mos, vasal

Szabó László 3462

kelmefestő

Take Ionescu (Körös)-utca 1.

Bazárépület Bul. Reg. Ferdinand 2.

Végig bélelt női kabátok

1200 leltől

nagy választékban

Klein Ödön-cégnél

Viteazul Mihai (Nagypiac-tér) 14.

HIRDETMEYNY.

Üzlethelyiségek bérletére hirdet pályázatot az orth. izr. hitközség Str. Manastirei (Zárda-u.), ahol a feltételek és terv is látható. Ugyanott megvételre kerestetnek rollós ártók és üvegfal.

Orth. Izr. Hitközség gazdasági ügyosztálya.

Tulhalmozott raktár folytán

zongorák pianinok

hallatlan olcsó árban és kölcsönbe is

kaphatók 3028

Sternberg-nél

Bul. Regele Ferdinand 14.

Váltsa meg

jegyeit:

November 30-án (Kedd)

Dohnányi

zongora-hangversenyére

December 6-án (Kedd)

Helge Lindberg daleseliyére

December 13-án

Erdős René felolvasó-eslielyére

A Film Palaceben

Jegyeket a Hegedüs hírlapiroda árusít

Páratlan kedvezmény!

BON-RENDSZER!

For Gentlemen

uridivat szabóságnál

Pictorul Grigorescu 1. (v. Mészáros-utca)

Külföldi szokás szerint, dacára az olcsó fazonáraknak, még egy kedvezményt ad a közönségnek. Minden ruhakészítés után ad egy bont és 5 ilyen bont után ingyen elkészít egy ruhát vagy ennek megfelelő ruhadarabot 47-1

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.